

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus
Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua
distinctus**

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

5. De negligentia secunda, causa culpabili distractionum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

mō memento, malum omne, quod homini potest accidere vel ab extrinseco nasci, vel à doméstico hoste parari. Hæc pestis in penetralibus est, virus omnis in te nascitur, & qui intus est hostis, tibi mortem comminiscitur & parat. Si quando illi ansam atq; occasione præbes exterius; illā interius arripit illicē conspirat, aditumq; facit, & adversarium admittit. Denique, domesticum hostem extermina: occasiones fuge; & pacem & tranquillitatem in oratione invenies.

SECTIO QUINTA.

De negligentia secunda causa culpabili distractionis

1. **D**istractio[n]es, ex negligentia s[ecundu]m pullulare, nemo sanè mentis facile negabit. Illa vero in omissione alicuius officij quod adhiberi debet consistit. Hinc famulum negligentem vocamus, qui quæ officij sui sunt, vel prætermittit, vel perfundor[um] facit. Et nos servi inutiles ac negligentes dicimur, cum ea, quæ ad orationis dignitatem spectant, quæq; usurpare deberemus, omittimus. Hæc autem censeri possunt. Omissio gratiæ divinæ oblatæ, aut petendæ, aut comparandæ. Sæpe enim Deus prævenit nos gratiâ sua, eamq; effluere permittimus. Dicimur ergo tum negligentes, cum negligimus id officij, quo Dei fauorem excipere,

F 5

aut

Negligentia
in orationibus.

I.

VI

41^b

aut nobis conciliare deberemus, sine quo orationem debite atq; attentè instituere non possumus. Item cum ad beneficia nobis praestita minus attendimus, vt Deo grati, ac memores beneficiorum simus. Tum quoq; neglecti officij arguimur, cùm ante orationē, dispositiones necessarias, de quibus ante copiose egimus, minimè adhibemus: quæ petenda aut meditanda non prævidemus cum fine animi quiete, ac collectione ad orandum profiliimus distractionibus ansam, atq; aditu prolixè præbentes. Cum orationis tempore, nec sensus externos, nec motu internos, orientelq; cogitationes coercemus, aut præscindimus, cùm exteriū ea tractamus, facimus, atq; exercemus, quæ cum oratione nostra nullum habent commercium, quæ alijs loco, & tempore fieri oportet: cùm Deum nobis præsentem non reddimus, de eo ante orationem minimè cogitantes, nec ei reverentiam exhibentes. Deniq; cum orationis laudumq; divinarum ministerium, perfuntoriè, & quasi civile aut mechanici opus peragimus.

Negligētiarum gradus.

2. Negligentiarū verò aliæ leves, aliæ superflue, quasi affectatae. Hæ posteriores in materi præfertim obligatoria graviorē subinde culpā generant: vt qui in notabili officij superflue distractiones quereret, aut affectaret. Cætera pro gradu suo, plus minusve à Deo puniūtur.

3. Huius

3. Huc referri debent distractiones, quæ ex infirmitate nascuntur. Res enim difficilis est *Roma. 8. 20.* continere spiritum suum, & imaginationem palabundam cohibere. Sanctissimi quiq; ingemiscunt, & parturiunt vsq; modò. *Vani atque* enim & infirmasti huiusmodi, *creatura subiecta* est, non volens: non solum autem illa sed & Apostoli primitias spiritus habentes. Et licet quando diligenter adhibemus, quam possumus, à peccati labo immunes simus. Verum quis ad hęc idoneus? Quis dicere potest, mundum eit, cor meum; & quod facere debui, feci.

Remedie

I,

4. Remedia sunt, magno imprimis animo statuere pro virili, eas & vitare, & non admittere. Sæpè enim defectus nostros, quos improbamus palpamus, & volentes retinemus, sine proposito eos deserendi, præfertim vbi nonnulla difficultas sese obijcit. Arduum sanè id est, perpetuò invigilare cogitationibus, mentem intra sese concludere; vagandi libertate se privare. Plurimum sane valet, cū in omni negotio molesto ac difficiili, tum in attentione conservanda, firma ac constans animi resolutio. Alterum est nunquam desperare de acquirendo habitu attentè Deum precandi. Si enim adhibita contentione pīssimi viri lubricam illam mentis volubilitatem adeò difficulter coercent: quid erit si illi laxentur habenæ, ex desperatione tantæ molis superadæ? fac quod potes; tuis conatibus aderit

NVI

416

aderit bonus dominus, quos minimè secundabit, si animum abijcas. In quo valde illi dispicebis; vel quia socrdiam foves, animiq; fortitudinem atq; constantiam deseris; vel quia de eius auxilio cū quo plurima eaq; magna potest efficere diffidis.

3. Poenitentiae subinde subeundae sunt, si quando tepiditas surrepat; excitandi spiritus, aut pia lectione, aut examine particulari adhibito, sacramentorum usu; consilio directoris: exigendae penae, si quando propositum transgressus fueris.
4. Initio orationis Deum precare, vt caddemonis illusiones abigat, manu protectrice advenientes repellat, mentem roboret, atq; illustret cælesti luce, & animum delectatione perfundat, vt orationem cum voluptate, qua quasi vehiculo laborem & molestiam levat, perficias.
5. Quod si contingat in decursu orationis animum aliò transferri; vbi animadvertis, brevi, Deo propitiato, illico abruptas, partesq; in unum coire facias, & perge alacriter vt poteris. Sensim enim diices, primum, longiores moras non admittere. Tum facilius redire ad rem. Deniq; & raro à te divelli & facillime te tibi ipsi reddere.
6. In fine orationis observa, an occasionem vanis imaginibus dederis. Castiga negligentias quantumcumq; exiles: nam per-

turbationes ille velle censetur, qui causam & occasionem, vel admittit, vel cum potest non removet. Vide etiam quibus auctoribus aut fotibus ex excitatæ fuerint, an à demone, an passione, an incentivis carnis, an prava consuetudine; Item utrum initio, medio, aut fine. Hæc via est artem bene orandi ad discendi. Si res bene successit, gratus esto ei, qui tibi eam gratiam largitus est.

SECTIO SEXTA.

De otio, tertia causa culpabili distractionum.

1. **T**ribus ex capitibus otium orationi *Otium* præsertim mentali officit, & turbationes generat cum ex parte auxilij cælestis: repugnatum ex indispositione orantis: tum deniq; ex re, ex tri-

natura otiositatis.

Et quidem ex parte Dei, cuius est opem necessariam fundendæ orationi præbere, quam si subtraxerit frustra de successu speramus. *Ex parte* Nam quid oremus sicut oportet nescimus, sed ipse Dei. spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus *Prob. I.* At spiritum hunc Dominus dare otiosis non *Rom. 8.* statuit, teste eodem Salvatore, qui ait, *quād 26.* magis Pater vester cælestis dabit spiritum bonum, potentibus se. Non ergo spiritus hic inertibus datur, sed obnoxie à Deo perentibus.

2. Accedit potissimum eos Dei gratiam promereri qui puritati student, & peccatorū vel etiam nevos minimos refugunt. At otium *vitorum*

NVI

416

22

23